

JAG Cvičení 1

Úlohy, které budou řešeny na cvičení

1.1 Příklad

Jazyk L nad abecedou $\Sigma = \{a, b\}$ je dán induktivně

$$\begin{aligned}\varepsilon &\in L \\ u \in L &\Rightarrow aub \in L \\ u \in L &\Rightarrow bua \in L \\ u, v \in L &\Rightarrow uv \in L\end{aligned}$$

Charakterizujte slova jazyka L , tj. najděte vlastnost $\mathcal{V}$ takovou, že $L = \{u \mid \text{slovo } u \text{ má vlastnost } \mathcal{V}\}$. Své tvrzení dokažte.

1.2 Příklad

Je dán konečný automat M tabulkou

	a	b
1	2	1
$\leftarrow 2$	2	1
3	7	5
$\leftarrow 4$	7	4
$\rightarrow 5$	2	4
$\leftarrow 6$	6	3
7	7	4

- Nakreslete stavový diagram automatu.
- Simuluje krok po kroku výpočet automatu nad slovem $bbaaab$.
- Z induktivní definice odvodte $\delta^*(2, bab)$.

1.3 Příklad

Navrhněte automat modelující posuvný registr, který provádí celočíselné dělení 4 binárně zadaného čísla (číslo se čte od nejvyššího řádu). O jaký typ automatu se jedná?

1.4 Příklad

Pro uvedené automaty nakreslete stavový diagram. Najděte vlastnost $\mathcal{V}$, která charakterizuje slova přijímaná daným automatem. Dokažte, že automat přijímá právě všechna slova s vlastností $\mathcal{V}$.

a) *podez. mít deliktní formu*

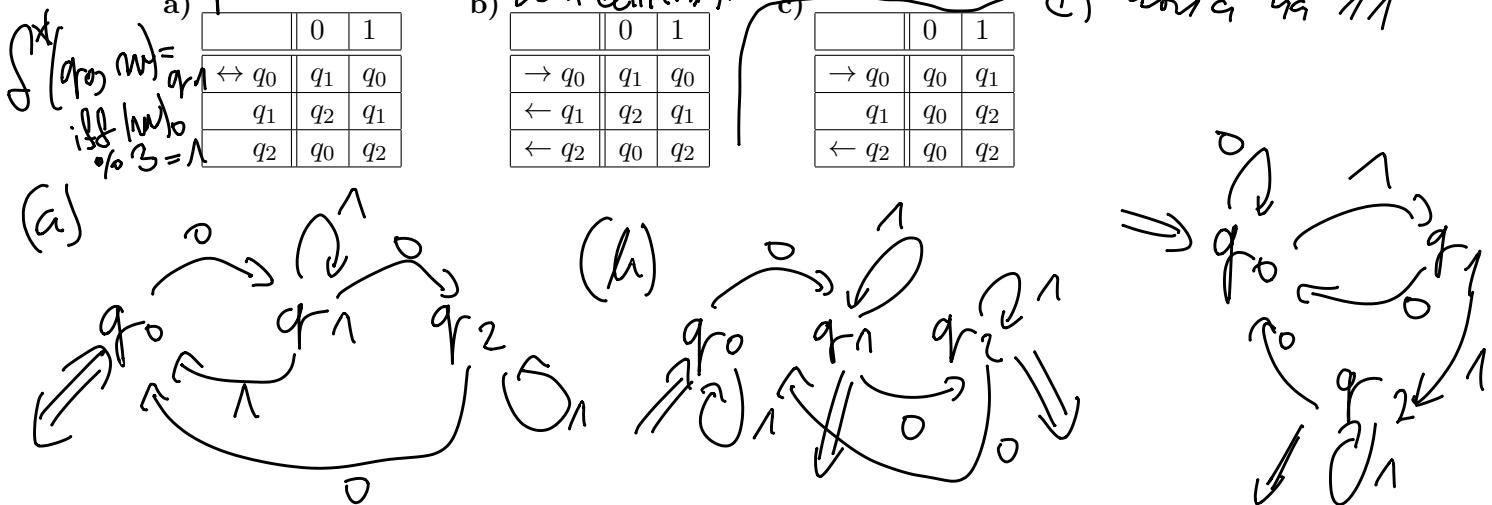
	0	1
$\leftrightarrow q_0$	q_1	q_0
q_1	q_2	q_1
$\% 3 = 1$	q_2	q_0

b) *vlastní dělitelnost formu*

	0	1
$\rightarrow q_0$	q_1	q_0
$\leftarrow q_1$	q_2	q_1
$\leftarrow q_2$	q_0	q_2

c) *koncovky na 11*

	0	1
$\rightarrow q_0$	q_0	q_1
q_1	q_0	q_2
$\leftarrow q_2$	q_0	q_2

$$L \subseteq \{a, b\}^*$$

1. $\emptyset \in L$

2. a) $w \in L \Rightarrow awb \in L$

b) $w \in L \Rightarrow bw \in L$

c) $u, v \in L \Rightarrow uv \in L$

$$\text{hajíť } \checkmark \quad L = \{w \mid w \in \{a, b\}^*, w \text{ má } \checkmark\}$$

w má $\checkmark$ iff $|w|_a = |w|_b$

$$L_1 = \{w \mid w \in \{a, b\}^*, |w|_a = |w|_b\}$$

a) $L \subseteq L_1$

$$1) |\emptyset|_a = 0 = |\emptyset|_b \quad \text{má vlastnost } \checkmark$$

$$2) \text{u má vlastnost } \checkmark \quad |awb|_a = |wa + 1|_a$$

$$a) \hookrightarrow |wa|_a = |w|_a \quad |awb|_b = |wb + 1|_b$$

$$c) |wa|_a = |w|_b \\ (|wa|_a = (|w|_a + |w|_b)) \\ (|w|_a + |w|_b = |wb|_b + |w|_b))$$

$$|wa|_a = |w|_b \\ |w|_a \stackrel{?}{=} |w|_b$$

b) $L_1 \subseteq L$

ještě prodele $w \in L_1$

1) z.h. $w = \epsilon$ a $w \in L_1$. - . bad 1

2) předpokládejme, že existuje n , $|w|_a = |w|_b = n$ a $|w| < n$ když $\forall L$

Vezmeme $w \in L_1$: $|w| = n$ $|w|_a = |w|_b$

$$w = a^m b \text{ resp } w = b^m a \quad |w| = |w| - 2$$

$$|w|_a = |w|_a - 1 = |w|_b = |w|_b - 1$$

$$\text{Wzg} \quad w = a^m a \quad \text{resp} \quad w = b^m b$$

$$w = a^{\boxed{m}} a \xrightarrow{\substack{= z \cdot t \\ \text{o jedno b v r} \in c}} |z|_a = |z|_b$$

$$|w|_a = |w|_a - 1$$

$$|t|_a = |t|_b$$

$$z \neq \epsilon \quad t \neq \epsilon$$

$$|w|_b = |w|_b$$

$$w = z \cdot t \quad z \in \Sigma$$

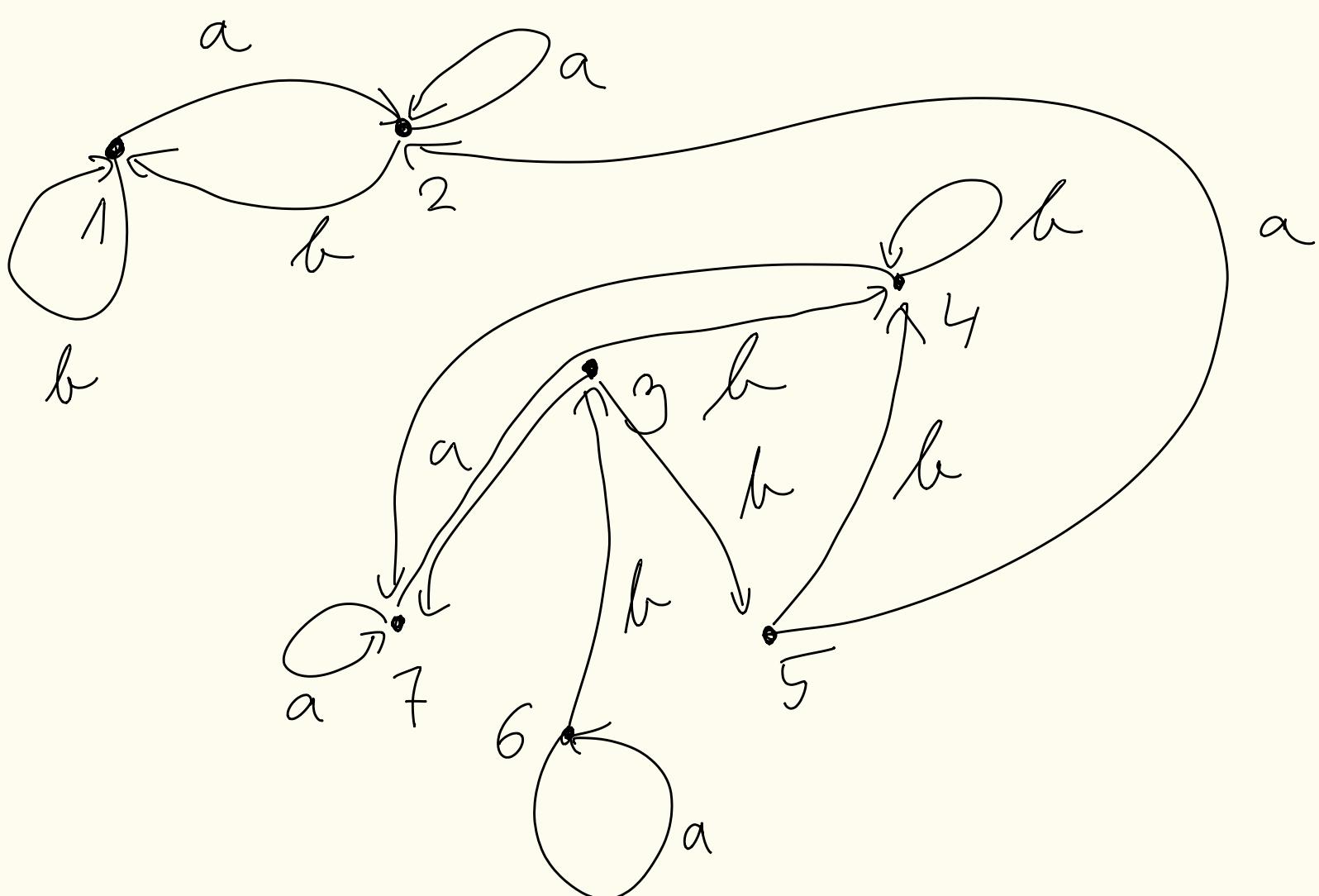
$$t \in \Sigma$$

nezmeně prim prefix w což je

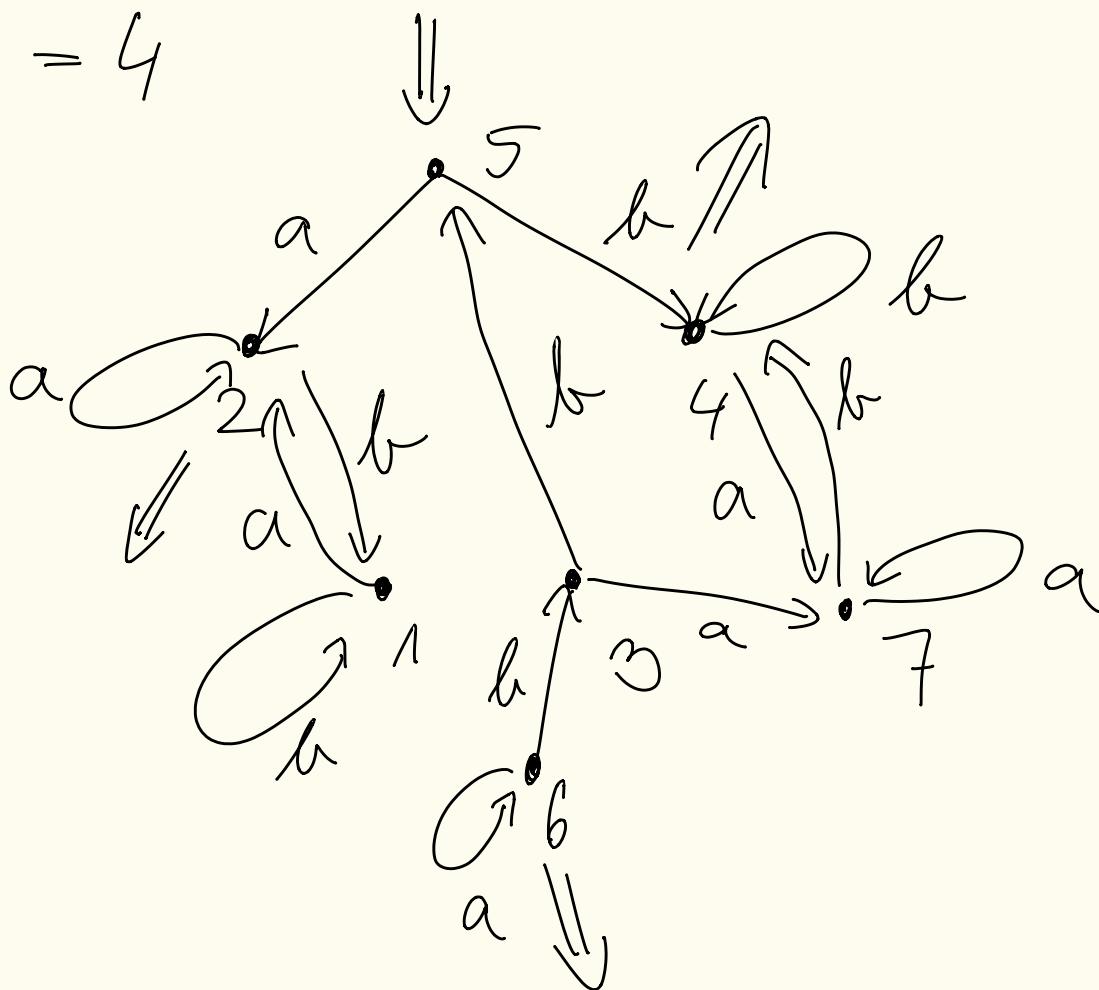
o jedno b v r

$$\Rightarrow z \cdot t \in L$$

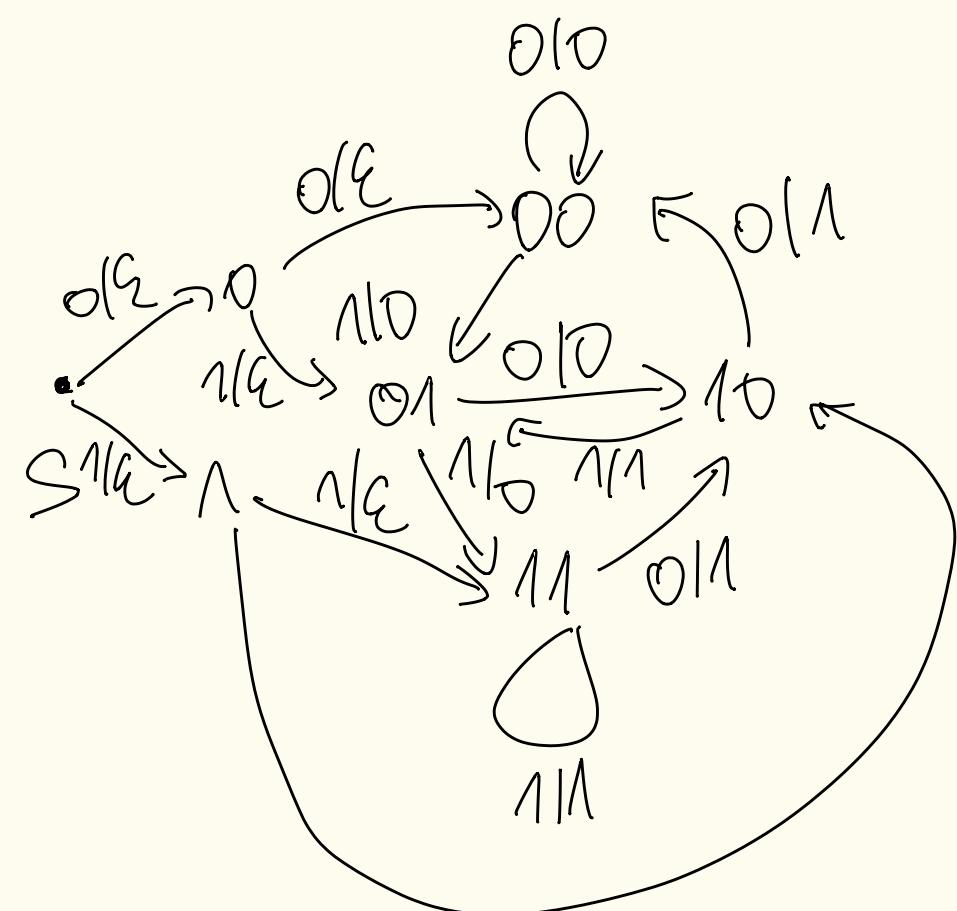
proto 2c) $w = z \cdot t \in L$

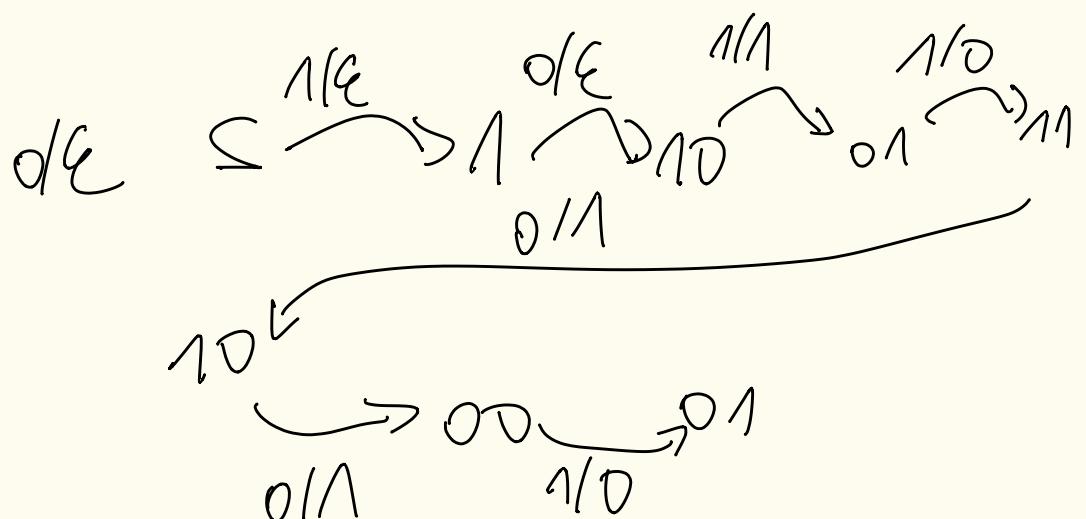
$$hbaab = 4$$

$$(3) \quad f^*(2, hah) = f(f^*(2, ba), h) = f(f(f(2, e), a), h)$$

repris: EEE10110

Samostatná práce

1.5 Příklad

Pro uvedený automat nakreslete stavový diagram. Najděte vlastnost $\mathcal{V}$, která charakterizuje slova přijímaná daným automatem. Dokažte, že automat přijímá právě všechna slova s vlastností $\mathcal{V}$.

	0	1
$\rightarrow q_0$	q_0	q_1
$\leftarrow q_1$	q_2	q_1
$\leftarrow q_2$	q_0	q_1

1.6 Příklad

Jazyk L nad abecedou $\Sigma = \{a, b\}$ je dán induktivně

$$\begin{aligned}\varepsilon &\in L \\ u \in L &\Rightarrow aua \in L \\ u \in L &\Rightarrow bub \in L\end{aligned}$$

Charakterizujte slova jazyka L , tj. najděte vlastnost $\mathcal{V}$ takovou, že $L = \{u \mid \text{slovo } u \text{ má vlastnost } \mathcal{V}\}$.

Úloha/y na procvičení

1.7 Příklad

Je dána abeceda $\Sigma = \{a, b\}$, $a \neq b$. Dokažte toto tvrzení matematickou indukcí:

Pro žádné slovo $u \in \Sigma^*$ neplatí $au = ub$.

1.8 Příklad

Jazyk L nad abecedou $\Sigma = \{a, b\}$ je dán induktivně

$$\begin{aligned}\varepsilon &\in L \\ u \in L &\Rightarrow aua \in L \\ u \in L &\Rightarrow bub \in L \\ u, v \in L &\Rightarrow uv \in L\end{aligned}$$

Pokuste se zformulovat vlastnost, která charakterizuje slova jazyka L . Pokud myslíte, že tato vlastnost jazyk plně charakterizuje, dokažte to. Pokud myslíte, že ne, najděte protipříklad.